

Datum
2023-02-27
Vår referens
Enrique Urra
Projektkoordinator
enrique.urra@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Återrapportering av fokusgruppssamtal om skolmat och skolrestaurangmiljö SN-2023-427

Sammanfattning

Enligt grundskolenämndens beslut den 21 maj 2019 ska fokusgruppssamtal om skolmat och skolrestaurangmiljö genomföras med elever jämna år. Under hösten 2022 genomfördes fokusgruppssamtal på totalt sexton grundskolor och tre grundsärskolor i Malmö stad. Eleverna fick ett underlag med sammanlagt 23 faktorer om skolmat och skolrestaurangmiljö. Eleverna valde ut följande fem faktorer som de allra viktigaste för en lyckad skolmåltid: att ”maten smakar gott”, att ”det finns tillräckligt med mat så att alla kan äta sig mätta” och att ”det är lugnt och trevligt i skolrestaurangen”. Eleverna bedömde även hur väl dessa faktorer stämmer överens med den egna skolan. Utöver ovanstående resultat identifierades en nyckelfaktor i skolornas arbete kring mat och restaurangmiljö som handlar om betydelsen av en *väl fungerande konstellation*, det vill säga, en jämbördig och kontinuerlig dialog mellan skolläda, skolrestaurang och elever där var och bidrar med utifrån mandat, kunskap och ansvar.

Förslag till beslut

Servicenämnden godkänner serviceförvaltningens återrapportering av fokusgruppssamtal om skolmat och skolrestaurangmiljö.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Återrapportering av fokusgruppssamtal om skolmat och skolrestaurangmiljö
- Rapport Fokusgruppssamtal kring skolmat och skolrestaurangmiljö 2022–2023 inkl. bilagor

Beslutsplanering

Servicenämndens ordförandeberedning 2023-03-06
Servicenämndens arbetsutskott 2023-03-16
Servicenämnden 2023-03-28

Ärendet

Bakgrund

Grundskolenämnden beslutade den 21 maj 2019 om former för ett långsiktigt arbetssätt för dialog om skolmaten och måltidsmiljön mellan elever, skolrestauranger och skolläda. Arbetssättet var också förankrat hos servicenämnden. Enligt beslutet ska fokusgruppssamtal

genomförs med elever jämna år. Samma år ska berörda skolledare erbjudas att samlas i en gemensam fokusgruppsprocess.

Resultat

Två projektledare från grundskoleförvaltningen och en projektledare från serviceförvaltningen ansvarade för planering, genomförande och återkoppling av fokusgruppsamtalen under hösten 2022. Arbetsgruppen har utökats sedan tidigare år i syfte att komplettera med kompetens inom kommunikativ tillgänglighet. Fokusgruppsamtal genomfördes på sammanlagt sexton grundskolor och tre grundsärskolor under hösten 2022. I snitt deltog cirka tio elever vid varje fokusgruppsamtal. Övriga deltagare bestod av berörd sektionschef för skolrestaurangen, representant för skolrestaurangens personal och skolledare.

Varje elev fick ett underlag med sammanlagt 23 faktorer fördelade på 10 kring mat och 13 faktorer kring miljön i skolrestaurangen. Fokusgruppsamtalet bestod av två övningar. I den första övningen ombads eleverna välja ut de fem faktorer som de anser vara de viktigaste för en lyckad skolmåltid. I den andra övningen ombads eleverna bedöma hur väl dessa faktorer stämmer överens med den egna skolan. Det sammanställda resultatet av övningarna visar följande:

1. *Maten är god*

Denna faktor utsågs som en av de viktigaste faktorerna på 95% av alla skolor. Utav samtliga elever på dessa skolor svarade 35% att detta stämde bra överens med den egna skolan, 45% svarade sådär och 20% svarade dåligt.

2. *Det finns tillräckligt med mat så att alla kan äta sig mätta*

Denna faktor utsågs som en av de viktigaste faktorerna på 58% av alla skolor. Utav samtliga elever på dessa skolor svarade 52% att detta stämde bra överens med den egna skolan, 27% svarade sådär och 21% svarade dåligt.

3. *Det är lugnt och trevligt i restaurangen*

Denna faktor utsågs som en av de viktigaste faktorerna på 47% av alla skolor. Utav samtliga elever på dessa skolor svarade 25% att detta stämde bra överens med den egna skolan, 40% svarade sådär och 35% svarade dåligt.

Under dialogerna på fokusgruppsamtalen diskuterades bland annat tillagnings- och beredningsmetoder, arbete med matsvinn, ordningsfrågor i skolrestaurangen, vikten av vuxennärvaro samt respekt gentemot klasskamrater. Flera skillnader mellan skolorna identifierades vad gäller pågående arbete med matråd eller elevråd, samarbete mellan skola och skolrestaurang, lokalmässiga förutsättningar samt olika nivåer av engagemang. Trots dessa skillnader kan det konstateras att majoriteten av de skolor som har deltagit i fokusgruppsamtal under hösten 2022 bedriver någon form av utvecklingsarbete kopplat till skolmat och skolrestaurangsmiljö.

Utöver ovanstående resultat har en nyckelfaktor i skolornas arbete kring mat och restaurangmiljön identifierats. Detta handlar om betydelsen av en *väl fungerande konstellation*, det vill säga, en jämbördig och kontinuerlig dialog mellan skolledning, skolrestaurang och elever där var och bidrar utifrån mandat, kunskap och ansvar. Inom detta ryms även vikten av elevdelaktighet och elevinflytande. Med utgångspunkt i detta föreslås ett antal rekommendationer för det fortsatta arbetet kring skolmat och skolrestaurangsmiljö på såväl central som lokal nivå.

Rekommendationer

Mot bakgrund av genomförda fokusgruppssamtal med elever och samtal med skolledare, sektionschefer och skolrestaurangspersonal föreslås följande rekommendationer:

- Att fortsätta utveckla det lokala samarbetet mellan skolledning och ansvariga för skolrestaurangen, där var och en bidrar utifrån mandat, kunskap och ansvar. Detta skapar förutsättningar för ett kontinuerligt och strukturerat utvecklingsarbete tillsammans med eleverna.
- Att ur ett huvudmannaperspektiv stödja skolorna i arbetet att uppnå en välfungerande konstellation i form av en jämbördig och kontinuerlig dialog mellan skolledning, skolrestaurang och elever, då detta bedöms avgörande för att förbättra måltidsupplevelsen.
- Att säkerställa ett tillgänglighetsperspektiv genom att även fortsättningsvis inkludera elever med funktionsnedsättningar, såväl i grundskolan som i grundsärskolan.
- Att se över det fortsatta arbetssättet för dialog om skolmaten och måltidsmiljön mellan elever, skolrestauranger och skolledning samt att inom ramen för ett nytt uppdrag ta fram ett förslag, i syfte att förbättra arbetssättet och ta tillvara på den kunskap som har inhämtats från dialog med elever i fokusgruppssamtal och enkätundersökningar sedan 2019.

Ansvariga

Maria Johansson, avdelningschef Skolrestauranger

Louise Strand, servicedirektör